

Volný přístup na trh práce pro občany vybraných zemí a podmínky pobytu

1. července 2024 vstupuje v účinnost nařízení vlády, které zavádí volný vstup na český trh práce občanům těchto devíti států¹:

- Austrálie,
- Japonsko,
- Kanada,
- Korejská republika,
- Nový Zéland,
- Velká Británie,
- Spojené státy americké,
- Singapur,
- Izrael.

Smyslem úpravy je snížení administrativní zátěže zaměstnavatelů a zvýšení atraktivity českého trhu práce pro cizince z těchto zdrojových zemí.

Souhrnně pro občany těchto států platí, že k tomu, aby mohli být na území ČR zaměstnaní, nepotřebují získat pracovní oprávnění (povolení k zaměstnání, zaměstnanecká, karta vnitropodnikově převedeného zaměstnance, modrá karta), ale pouze oprávnění k pobytu na území ČR. Zaměstnavatelům občanů vybraných států pak odpadají povinnosti spojené s ohlašování míst Úřadu práce za účelem zařazování volných pracovních míst do centrální evidence volných pracovních míst.

POZOR!

Volný vstup na trh práce nezajišťuje cizincům oprávnění k pobytu na území ČR. O pobytové oprávnění je stále nezbytné požádat podle standardních procedur. Více informací k tomu, jak požádat o pobytové oprávnění naleznete na Informačním portálu pro cizince v sekci Typy víz a pobytů <https://frs.gov.cz/typy-viz-a-pobytu/>.

Cizincům, kteří již v ČR legálně pobývají a dosud si museli o pracovní oprávnění žádat, tato povinnost nyní odpadá.

¹ Novelou zákona o zaměstnanosti provedenou zákonem č. 408/2023 Sb., která nabývá účinnosti dnem 1. července 2024, byla do ustanovení § 98 zákona o zaměstnanosti doplněna úprava v podobě nového písm. u), která spočívá v rozšíření okruhu případů, kdy není potřeba k zaměstnávání cizince pracovní oprávnění. Konkrétně nové písmeno u) stanoví, že volný přístup na trh práce bude mít občan státu uvedeného na seznamu států, u jejichž občanů se nevyžaduje k zaměstnání nebo výkonu práce povolení k zaměstnání, zaměstnanecká karta, karta vnitropodnikově převedeného zaměstnance nebo modrá karta; seznam těchto států může vláda stanovit nařízením, a to po projednání v Radě hospodářské a sociální dohody a s přihlédnutím k aktuální situaci na trhu práce.

Jak využít nově vzniklého práva a zároveň si zajistit legální pobyt v ČR?

► Občan vybraného státu má být na území ČR zaměstnán po dobu kratší 3 měsíců.

Občané vybraných států nemohou vykonávat zaměstnání pouze na základě volného přístupu na trh práce a bezvízového pobytu, neboť bezvízový pobyt slouží výhradně k nevýdělečným účelům². Takový cizinec musí podat žádost o **schengenské vízum za účelem zaměstnání** na zastupitelském úřadě. K tomu nicméně nemusí předkládat povolení k zaměstnání.

► V případě, že občan vybraného státu vstoupí na území ČR s úmyslem vykonávat zde zaměstnání po dobu kratší 3 měsíců, ale v průběhu pobytu dojde k prodloužení plánovaného zaměstnání tak, že by došlo k překročení maximální 3měsíční doby platnosti schengenského víza za účelem zaměstnání, musí cizinec vycestovat z ČR a na kterémkoliv zastupitelském úřadě České republiky podat žádost o dlouhodobé pobytové oprávnění³ (viz dále).

► Občan vybraného státu má být na území ČR zaměstnán na dobu delší 3 měsíců.

Plánuje-li občan státu uvedeného v nařízení pobývat na území ČR po dobu delší 3 měsíců, podá na kterémkoliv zastupitelském úřadě České republiky žádost o **tzv. neduální zaměstnaneckou kartu**. Tento typ zaměstnanecké karty lze (na rozdíl od tzv. duální zaměstnanecké karty určené pro cizince bez volného přístupu na trh práce) vydat na pracovní místo, které zaměstnavatel neohlásil Úřadu práce a není zařazeno v centrální evidenci volných pracovních míst obsaditelných držiteli zaměstnanecké karty⁴. Držitel karty je pak oprávněn zaměstnání volně měnit (a změnu do 3 dnů dodatečně oznamovat Ministerstvu vnitra).

► Vysoce kvalifikovaný cizinec může požádat o **modrou kartu**, která mu oproti neduální zaměstnanecké kartě přináší výhody pro účely mobility v rámci EU, sloučení rodiny nebo sociálního zabezpečení. Tuto kartu lze však vydat pouze na volné místo ohlášené Úřadu práce a zařazené do příslušné centrální evidence a **pravidla pro její vydání se proto pro občany vybraných států s volným přístupem na trh práce nemění**.

► Občan vybraného státu má být na území ČR dočasně převeden v rámci nadnárodní obchodní korporace na dobu delší 3 měsíců.

Cizinec požádá o **kartu vnitropodnikové převedeného zaměstnance**, která se vydává manažerovi, specialistovi nebo absolventu-stážistovi dočasně převedenému do ČR v rámci nadnárodní obchodní korporace.

► Občan vybraného státu má být vyslán na území ČR zaměstnavatelem usazeným ve třetím státě

Volný přístup na trh práce se nabytím účinnosti zmíněné novely bude vztahovat také na cizince, který je občanem státu uvedeného v nařízení, a který je svým zahraničním zaměstnavatelem na základě smlouvy **vyslán k české právnické nebo fyzické osobě k výkonu práce. Takový cizinec již nebude potřebovat povolení k zaměstnání**. Stejný přístup se bude uplatňovat i v případě občanů států stanovených nařízením, kteří dosud mohli na český trh práce vstupovat **v rámci uzavřených memorand a programů pracovní dovolené**, kteří nicméně museli za tímto účelem požádat o povolení k zaměstnání. S účinností výše uvedené novely již povolení k zaměstnání také potřebovat nebudou.

² Výjimku tvoří situace, na něž se vztahuje § 4 odst. 2 Nařízení vlády č. 215/2017 Sb., o stanovení výjimek z vízové povinnosti a z osvobození od vízové povinnosti

³ Lze využít např. Vízové centrum Drážďany (https://mzv.gov.cz/dresden/cz/viza_visas/vizove_centrum_drazdany/index.html)

⁴ Cizinec však může o tzv. duální zaměstnaneckou kartu, která se vydává se na místa ohlášená Úřadu práce a zařazená v centrální evidenci volných pracovních míst obsaditelných držiteli zaměstnanecké karty, rovněž požádat.

Více informací naleznete na stránkách **Zahraníční zaměstnanost (mpsv.cz)**